

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 7.

ЦАРИГРАДЪ, МАРТЪ 1871.

БРОЙ 3.

ЩО Е ВЪСПИТАНИЕ?

Едно добро възпитание, въ най пълний-тъ смисъл на рѣчь-та състои въ онова *тѣлесно, умствено и душевно* развитие, което прѣдуготовява челоуѣка и го снабжда съ нужды-тъ способности за удовлетворително и право извършване на дѣлности-тъ въ животъ-тъ.

“Здравъ умъ въ здраво тѣло” бѣше пословица на старобрѣмни-тъ мъдрецъ. Толкозъ е вѣзание-то което тѣлесно-то състояние има въ умствених-тъ дѣятелностъ, щото ако ся не развие и ся не укрѣпи тѣлесна-та сила на младенецъ-тъ не може да ся очакува много полза отъ умствено-то развитие. Слѣдователно първа-та грижа на родители-тъ за дѣте-то, което е възврено тѣмъ за важно-то дѣло на възпитание-то, трѣбува естествено и праведно да е тѣлесно-то му развитие и укрѣпване. Много родители и учители въ ревностъ-та ся къмъ прѣподаване-то на науки-тъ и въ славолюбие-то си желаніе да видятъ дѣте-то си да прави голѣмъ успѣхъ въ учение-то, правятъ вредителна погрѣшка въ тази първа и основна частъ на възпитание-то. Прибърватъ та прѣсизватъ малки-тъ дѣца въ науки-тъ, и така полагатъ за себе си основа за голѣмъ и неуѣшнѣмъ скѣрбъ. Учители-тъ по нѣкогаж забравятъ че за дѣца-та въ училище-то угѣривна-та *игра* на редовны-тъ и опредѣлени-тъ врѣмена е толкозъ потребна колкото прѣговараніе-то на уроцы-тъ. Колко училищни зданія може да намѣри нѣкой по Българіѣж които сж окружени съ широкъ и равенъ дворъ и снабдени съ съ способны-тъ у-

реждения за общъ-тъ игрѣ и за здравіеносны-тъ тѣлесны упражненія на ученицы-тъ? До толкозъ малко ся оцѣнива тази нужда, щото вѣроятво ако бы държили нѣкои училищни настоятели да изживятъ общински-тъ пари за таквозъ нѣщо твърдѣ скоро бы възвѣзли таквизъ граждаи, които да помърятъ и да протестуватъ противъ това злоупотребуеніе и да казватъ: “Ний провождамы дѣцата си въ училище-то за наука, а не за игрѣ.” А пакъ възте въ училище-то и ще видите петдесетъ, шестдесетъ, и до сѣо малки дѣца събрани въ една стая да сѣдатъ нагърбени на столъ-тъ безъ подпорка на кръстъ-тъ, три четири часа наредъ, и много отъ тѣхъ задрѣмватъ съ книгъ-тъ въ ракъ.

Най малки-тъ дѣца, които още не знаятъ свободно да прочитатъ, иматъ твърдѣ малкъ ползѣ отъ държаніе-то на книгъ-тъ въ ракъ, и никога не трѣбаше да сѣдатъ новече отъ единъ часъ безъ никакъвъ распусъ, за единъ четвъртъ или половинъ часъ врѣме за свободно разиграваніе и за расхлаждане въ чистый-тъ въздухъ. Но много родители мислятъ че на дѣте-то не трѣба игра, и щомъ ся върне горко-то дѣтенце отъ училище-то, каратъ го пакъ да сѣдне въ жгль-тъ и да прѣговара урокъ-тъ си. Слѣдствие-то на туй неразумнѣе на естествени-тъ измекувания е или да вкорени въ дѣте-то едно отвращеніе отъ книгъ-тъ, или пакъ да вдѣхне въ него едно не естествено славолюбіе, и като не измѣрва сладость въ дѣтински-тъ игри и въ нужды-тъ тѣлесны упражненія умъ-тъ му узрѣва прѣди врѣме; тази зѣ-

лостъ обаче, често ся уприличава на ябълкѣ-тъ коато прѣди врѣме-то си ся вижда красна и узрѣла и пада отъ дърво-то, защото *червей работи въ сърдце-то ѝ*.

Вѣрвамы че България е изгубила много благонадеждны младежи, и днесъ е лишена отъ тѣхъ отъ тѣзы причинѣ. Всякой който чете тѣзи забѣлѣжаваня може да си докара на умъ нѣколко жалостны примѣры отъ таквызи трудолюбивы и любоучителны млади Българи, които чрѣзъ успѣхъ-тъ си въ науки-тъ сѣ сторили голѣмъ честь, на майкѣ си *Българийѣ*, но за жалость сѣ были пристигнати отъ безврѣменнѣ смъртъ по слѣдствіе на болести на които основата ся е хванала чрѣзъ вышеречено-то прѣставяне на естественнѣ-тъ законъ на дѣтскій-тъ възрастъ. За туй мислахмы да е полезно тука да напоменувамы на читатели-тъ си за важность-та на тѣлесно-то възпитаніе.

КАКВО СЪМЕ ПОСѢВАТЕ ?

Какво ще мислите за мудрость-тъ, или за общы-тъ чувства на едного челоуѣка когото ще намѣрите че посѣва нивѣ-тъ си съ каклично сѣме съ надеждѣ да произведе жито ? или, ако е посѣвалъ съ бодило сѣме и рече, Очакувахъ да пожъна отъ тамъ ечимыкъ ? Читателю, не е ли възможно да си ты оизи челоуѣкъ ?

Каклично-то сѣме не ще да произведе жито, нито бодило-то ечимыкъ. Можете да ми кажете че опытъ-тъ ны учи другоаче. Истинѣ, но това не отговаря напълно на питаніе-то. Правый-тъ отговоръ е този : Богъ е далъ съ врѣме на създаіе-то на всякъ зеленъ трѣвъ и на всяко дърво силѣ да производять сѣме споредъ видѣ-тъ си : Ты сѣнешъ голо зрно, каквото ся случи ишенично или друго нѣкое. А Богъ му дава тѣло както си ще, и на всяко сѣме свое-то му тѣло. 1 Кор. 15 ; 37, 38. Така щото непрѣмѣнно както слѣдъ ноцъ слѣдува дѣнь, а слѣдъ сѣидба жьтва, годинѣ слѣдъ годинѣ. "Понеже каквото посѣе челоуѣкъ това ще и да пожъне." Това можеше да стане другоаче, защото Богъ може да направя всички-тъ работы ; но така имъ е благоволилъ, и нѣма таквазы силѣ у челоуѣка щото да може да на-

прави нѣкое измѣненіе въ урѣженія-та Божіи.

А защо да казвамы толкозы върху единъ твърдѣ явѣнь прѣдметъ ? Защото показва силѣ-тъ на това що слѣдува. Понеже каквото посѣе челоуѣкъ това ще и да пожъне. Защото който сѣе въ плѣтъ-тъ си, отъ плѣтъ-тъ ще тѣниѣ да пожъне, а който сѣе въ Духъ-тъ, отъ Духъ-тъ ще животъ вѣченъ да пожъне. Гал. 6 ; 7, 8.

Челоуѣкъ има душѣ която го учи да гледа отвѣдъ този свѣтъ. Свято-то Писаніе ны поучава да мислимъ за нѣщо повече отъ колкото можемъ да видимъ, и да вѣрвамы това което ний сега не видимъ. И сега, като има единъ Богъ и едно небе отъ святость и блаженство, не ся ли вижда разумно че една душа която люби Бога, и му слугува, и ся наслаждава въ него, и ся съобщава съ него, и която желае неговѣ-тъ милость и присѣтствіе-то му е приуготована подиръ смъртъ-тъ да живѣе съ него вѣчно въ обиталище-то на блаженство и на святость.

Това ще бжде само да ся наслаждава въ блаженство-то "споредъ видѣ-тъ си," за което таквъ единъ челоуѣкъ е вече приспособенъ и приготвенъ, и начало отъ което той бѣ вкусилъ вече на земѣ-тъ.

Но, отъ другѣ страна, да си прѣдположимъ че челоуѣкъ като умира, пълнѣ съ лошы чувства и горестъ, и завистъ и злоба ; понеже смъртъ-та не може да произведе нѣкакво нравственно измѣненіе въ челоуѣчскій-тъ характеръ и расположение, колкото ясно ся види че всички-тъ тѣзи страсти на оизи свѣтъ, неизбѣжно ще съставатъ едно положеніе отъ най нестерпно злощастіе : "Понеже каквото посѣе челоуѣкъ това ще и да пожъне."

Или да земемъ друго-то прѣдположеніе. Челоуѣкъ ся труди и работи дѣня и ноца да придобие богатство. Негово-то побужденіе за дѣто прави това, е бѣдѣщо-то утѣшеніе, за самосебе си и фамилий-тъ си. Но да прѣдположимъ, както често ся случавѣ, ако смъртъ-та го нападне въ срѣди всички-тъ му трудове, или както ся случавѣ често, че го пристигне твърдѣ скоро, най дълго слѣдъ нѣколко години отъ като дости-

гне точкж-тъ на трудове-тъ си, това е доста очевидно че той не може да земе съсъ себе си онова наслѣдіе което е наслѣдувалъ прѣзъ всякий-тъ си животъ. Сега, ако не ся е грызалъ, и не ся е приготвлялъ за благополучіе-то си отвѣдъ гробъ-тъ, разумно ли е да очакува че ще бѣде блаженъ въ овзи свѣтъ въ който е повыканъ?

Ако сте прилежни и съ много молитвы търсите да знаете волѣ-тъ Божіѣхъ, както е открито въ Свято-то Писаніе чрѣзъ Духъ-тъ му, (Прит. 2; 2. Іоан. 3; 59. Лук. 11; 15) ако искрено приемате и пригръщате наредба-тъ му за спасеніе чрѣзъ Исуса Христа, както ся казва тамъ, (Іоан. 5; 44-56. Дѣян. 15; 58, 59.) ако държите постоянно общеніе съ Бога както съ единъ примиренъ Отецъ, чрѣзъ възлюбленный-тъ му Сынъ, (Гал. 4; 6, 7. Рим. 8; 15-17) ако вы, чрѣзъ Духъ-тъ, ежедневно умирявате развращенны-тъ си страсти и склонности, (Рим. 8; 15.) ако търсите да сте вѣчно водими въ всичко чрѣзъ Духъ-тъ Божій, (Псал. 142; 10. Рим. 15; 1-4.) ако употребавате за слава Божіѣхъ таланты-тъ които ви съ повѣрени, а на конецъ, както родитель, пріятель, съсѣдъ, или въ кое да е друго отношеніе въ животъ-тъ, ако приложите всичко-то си вліяніе за да привлѣчете други къмъ Христа, (Мат. 25; 21. Ефес. 6; 4. Іак. 5; 20.) тогава "посѣвате въ Духъ-тъ;" и както несумѣнно всяко сѣме произвожда плодъ споредъ видъ-тъ си, ще "пожнете вѣченъ животъ." Може че "посѣвате въ слъзы;" време-то за сѣяніе е трудно, и не е всякога пріятно, ще "пожнете въ радость." Може да ходите съ рыданіе като носите това скжпоцѣнно сѣме; но безъ сумѣніе ще дойдете пакъ съ радость, като носите свои-тъ си сѣмена съ себе си (Псал. 126; 5, 6.) Защото, "който сѣе правдъ ще има истиннѣхъ заплатъ." (Прит. 11; 18.) Спасавате не само себе си, вѣроятно ще бѣдете благополучни ордѣля за побужденіе на други, и тѣ пакъ за мнозина други; и така ще получите всякогашно-то прѣумножаваніе на радость-тъ си. Защото който така пожива "зема заплатъ и събира плодъ въ животъ вѣченъ, за да ся радватъ на едно и който сѣе и който жьне." (Іоан. 4; 56.) Но ако забравяшь Бога, и не

внимашъ въ слово-то му и волѣ-тъ му (Псал. 9; 17. Прит. 1; 24) и заглушавашъ гласъ-тъ на совѣсть-тъ, съ угожденіе на похоти-тъ си шлъскы, на похоти-тъ на очи-тъ, и на гордость-тъ на живогъ-тъ, (Рим. 8; 5-8. Гал. 5; 19-21.) или ако наклонности-тъ ви съ на земны-тъ нѣща, и гы търсите само заради себе си, и безъ отношеніе за слава-тъ Божіѣхъ като вашъ главнѣхъ цѣль, (Фил. 5; 19. Іоан. 2; 15 и пр.) ако вліяніе-то и примѣръ-тъ ви влѣсто да води други къмъ небо-то, а то напротивъ води гы да ся прѣдаватъ на беззаконіе съ жажды-тъ си, или да прѣзиратъ благополучіе-то, или най малко да бѣдятъ равнодушни (Прит. 5; 55, 6; 12-13. 15; 20. Ефес. 5; 4-6. Мат. 25; 24-28) тогава "посѣвате за шлъ-тъ," и така вѣрно както всяко сѣме произвожда споредъ родъ-тъ си, вы ще "отъ шлъ-тъ да пожнете тлѣніе." Ты грѣшишь и правишь други-тъ да грѣшатъ; но "Богъ поругаемъ не быва," ниго можѣ да бѣде поругаемъ. Има явилъ свидствія, дѣто, ако негова-та благодать не забрани, трѣбува да ся слѣдува. Единъ жьтъкъ ще пожнете, но тя ще бѣде отъ скръбъ и бѣдствіе, "срамъ и всегдашно прѣзрѣніе."

Още едно нѣщо. "Има време за всичко, и срокъ за всяко нѣщо подъ небо-то." Сѣяна-та а жьтва-та слѣдуватъ едно редовно послѣдованіе. Никой не посѣва есенъ съ найбреніе да пожне зинѣ. Никой който прѣнебрѣгва време-то за сѣяна, не може да ся радва въ жьтвѣ. Сега, само въ този животъ е наша-та сѣяна, въ който съ обновленіе чрѣзъ Духа Святаго, и съ примиреніе и спасеніе чрѣзъ вѣръ въ Исуса Христа е възможно да поживемъ. Скоро ще ся яви въ облацы-тъ небесны единъ подобенъ на Сына человеческого, който ще има на главѣ-тъ си златенъ вѣнецъ, и въ рѣка-тъ си сѣръпъ острѣ; и ангелъ ще выкне съ голѣмъ гласъ: Простри сѣръпъ-тъ си и жьни; защото дойде часъ-тъ да жьнешъ, понеже изсѣхъхъ земна-та жьтва. (Откр. 14; 14, 15.) И тогазы какво остава за лѣнивы-тъ слугѣхъ, освѣтъ да кѣса сѣрдце-то си, но съвсѣмъ бесплодно рыданіе: Прѣзвннѣхъ жьтва-та, и свѣрши ся лѣго-то, а азъ не ся избавихъ? Защото тогазы ще е води Сынъ человеческий ангелы-тъ и ще съберѣтъ отъ царство-то же-

вси-тъ съблзвни, и оныя които правятъ беззаконіе; и ще ги хвърлятъ въ пещь-тъ огненнѣ; тамъ ще бѣде плачь и скръганіе съ зѣбы. Мат. 15; 41, 42.

“Който има уши да слуша нека слуша.” Това е истина, важность-та на който вѣчност-та ще открие съ единъ начинъ отъ който ний можемъ сега да съставимъ едно малко понатіе; “Понеже каквото посѣе человекъ, това ще и да пожъне.” Колко неизреченнѣ значителность има тогазъ въпросъ-тъ, Какво сѣме сега посѣвашъ?

ЧЕТЕНИЕ ЗА МОМЫ-ТЪ.

Житіе-то на Г-ажъ Анна Моръ.

(Продълженіе отъ брой 2-й.)

Даровита-та дѣвојка Анна когато была само на седемнадесетъ годишенъ возрастъ, зѣла първъ-тъ стѣпка въ славното поприще на списателство-то въ което слѣдувала въ седмдесетъ-тъ си години. На тридесетъ години кате-была, име-то ѝ ся чувало съ голѣмъ похвалъ между най учены-тъ и най славны-тъ писатели.

Истинно благочестіе ѝ упазило отъ прѣвзносеніе и отъ славолубіе, и, ако и да е была окръжена отъ богаты, тщеславны и свѣтовны человекы, упазена была отъ искушенія чрѣзъ благодать-та на оногова когото тя търсила още въ младость-тъ си, и който вынагы гледа оубизи които му ся болятъ и които ся надѣятъ на младость-тъ Му.

Тя имала прѣввсходнѣ дарбѣ въ писмостъчиненіе, и писма-та ѝ служатъ за четотѣ-тъ на языкъ-тъ и за възвышеннѣ-тъ чувства които въ тѣхъ ся изразивать. Най послѣдно-то ѝ писмо было написано когато тя была на *осмдесетъ и осмъ години*, малко врѣме прѣди смърть-тъ ѝ. На това врѣме очи-тъ ѝ имали цѣль-тъ си силъ, и виждали съвршенно безъ помощъ отъ очила. Въ най тежкы-тъ си страданія нито рѣчь отъ нетерпѣливостъ не продумала, но благодарнѣ-тъ и състрадателны-тъ ѝ чувства нараспували до свѣршеніе-то на животъ-тъ ѝ.

Когато была близу до смърть-тъ почти всяка мысль ѝ была молитва, и въ молитвы-тъ си прѣлоржчавала пріятелнѣ-тъ си на Всемогущаго Бога. Като ѝ споменѣла една пріятелка много-то ней-

ны благодарнѣнія и добры-тъ ѝ дѣла, тя отговорила: “Недѣй ми говори за таквызи празны вѣща, азъ съвѣстѣмъ ги отхвърлямъ и припаднавамъ долу прѣдъ кръсть-тъ.” Толкозъ было смиренному-дріе-то на тѣзи женѣ която была ордіе на толкозъ голѣмо добро на родъ-тъ си.

Септемврій 7-ий 1833 тя излѣхнала и тахо прѣдала душъ-тъ си Богу. Най послѣдня-та ѝ дума была “*радость, радость*” и несумѣнно душа-та ѝ влѣзла въ бесконечнѣ-тъ радость на Божій Рай.

Когато четемъ списанія-та на тѣзи знаменитѣ господѣжъ, зачудвани сме на пространство-то и разновидность-тъ на прѣдметы-тъ имъ и на обширность-тъ и дълбочина-тъ на мысли-тъ които въ тѣхъ ся съдържавать. Едно вѣщо забѣлжвамы че колко и да сѣ различни тѣзи списанія, цѣль-та и намѣреніе-то на всички тѣхъ е уллучшеніе-то и ползуваніе-то на человекъ. Тѣзи цѣль та никога не е забравяла. Въ съчиненія-та си тя не украсява зло-то и не правя лукавство-то привлѣкателно чрѣзъ искусно-то си описваніе, и не влѣхнува въ сердце-то на млада-тъ таквызъ мысли за които трѣбува показаніе.

Повече-то отъ списанія-та ѝ сѣ были за особнѣ-тъ ползѣ на нейный си полъ. Посѣвали сѣ здраво ученіе и добры свѣты на жепы-тъ върхъ влияніе-то на жепскый-тъ полъ, и на дипломатцы-тъ и народны-тъ мжжіе сѣ доказвали че устояваніе-то на народъ-тъ и бѣдщность-та му зависать отъ здравѣ и благочестнѣжъ отхравѣ на всички-тъ неговы дѣца. Така тѣзи съчиненія сѣ имали силно влияніе всякъдѣ дѣго ся говори Англійскый-тъ языкъ; но прѣведени на други языцы, распространявали сѣ почти по всякый свѣтъ, едно влияніе което ще трае, когато много други, които не сѣ работили съ тѣзи высокѣ цѣль, ще бѣдѣтъ забравени.

НОВА ГОДИНА ВЪ КИТАКЪ.

На новѣ гсдинѣ Китайцы-тъ приготвятъ въ храмовѣ-тъ си по единъ трѣпезъ. На трѣпезъ-тъ турять ссѣдъ пѣлнъ съ расплѣсны вѣгляща. Отъ десно стонъ священникъ и чете вѣбаквѣ молитвъ, надъ прѣклоннѣ колѣна-та си вѣрпѣтъ:

отъ лѣвъ странѣ стои другъ свещеникъ и държи благовоинны свѣщи които горятъ прѣдъ идола-тѣ.

Всякъ новъ година, всякава работа прѣстава, и всички-тѣ заведения ся затварятъ, и всички-тѣ Китайци тичатъ въ храмове-тѣ на идола-тѣ и носятъ варакосаны парчета отъ хартиѣ, благовоинны свѣщи и дребны монеты (пары).

Като влѣзатъ въ храмъ-тѣ отиватъ право при онѣзи страны дѣто има тръпезы съ съждове; като стигнатъ тамъ хвърлятъ варакосаны-тѣ хартии въ огнь-тѣ като принесение на богове-тѣ; послѣ запалитъ благовоинны-тѣ свѣщи и ги запоюватъ на шилесты гвоздѣ нарочно за това направены; глѣдъ това изназаждатъ ся малко и колѣнчатъ, и като турятъ на земи двѣ-тѣ си рацѣ прѣкланятъ главъ-тѣ си на рацѣ-тѣ; туй правятъ четири пакти и послѣ ставатъ, хвърлятъ по нѣколко дребны пары въ дискосъ-тѣ на свещеницы-тѣ и излизатъ радостни, че изпълнили длъжностъ-тѣ си, умилостивили богове-тѣ и уздравили за себе си добромъслие-то нѣтъ и бѣдѣщее-то си благополучие.

Бѣдни идолопоклонници! Колко е по-мраченъ умъ-тѣ и окоравѣло сърце-то нѣтъ! и колко потріба иматъ отъ Евангелско-то просвѣщение и благодѣ-та Христовѣ за да ги възвеси на положение-то на словесны-тѣ същества, отъ което сѣ отпаднали!

ЛИСИЦА-ТА.

Лисица-та е животно толкозь общо, щото ся намѣрва почти по всички-тѣ свѣтъ, и често влиза и въ самы-тѣ градове и пазанки и краде кокошки.

Лисица-та е животно много лукаво, за туй е и бѣзвѣтъ на лукавство; прибѣгнува при много хитрости и срѣдства за да избѣгне отъ бѣдѣ-тѣ, или да завърши намѣрение-то си.

Единъ земледѣлецъ, който ималъ голѣмъ кокошарникъ, съгледалъ че число-то на кокошки-тѣ всякой день ся смалыва: сумнасалъ ся че крадецъ-тѣ е животно а не человекъ, за туй рѣшилъ да причкава: и нанестикъ около зоры на утрѣнний-тѣ день, когато кокошки-тѣ, пуйкы-тѣ, гжскы-тѣ и пъткы-тѣ излизатъ на пашъ, земледѣлецъ-тѣ съгледалъ единъ

лисицѣ която отивала право къмъ къщѣ-тѣ, а като стигнала до ограда-тѣ, изгледала добръ мѣсто-то, послѣ ся управила тамъ отъ дѣто мислила че ще заминатъ кокошки-тѣ и легнала както котка распротрѣна на слънце-то: а да ся не уплаши ловъ-тѣ ѝ отъ неѣкъ ископапа трапъ и съ опашкѣ-тѣ покрыва тѣло-то си съ пѣръ-тѣ, и чекала тамъ додѣ излѣзли кокошки-тѣ и паднали въ примкѣ-тѣ ѝ. Земледѣлецъ-тѣ рекъ да омыта ухыщренія-та на крадецъ-тѣ, гонилъ ѣкъ додѣ ѣкъ принудилъ да остави грабнѣтъ-тѣ кокошка за да избави себе си; гонение-то станало на едно равно мѣсто, щото земледѣлецъ-тѣ могъ да гледа бѣганія-та и крѣшканія-та на лисицѣ-тѣ; но тутакси ѣкъ загубилъ отъ прѣдъ себе си, и съ всички-тѣ си дългы дирания не можелъ да ѣкъ намѣри, додѣ, случайно като заминалъ по край едно мѣсто дѣто пасли кравы, видѣлъ лисицѣ-тѣ распротрѣлъ ся на гърбъ-тѣ на единъ кравѣ.

Другий пѣтъ една лисица гонена отъ псета-та, и като видѣла че избѣгнување-то ѝ е невъзможно, паднала распротрѣна и присторила ся мъртва: псета-та ѣкъ хванали и ѣкъ занесли при господаря си, а той ѣкъ занесълъ при женѣ си, която желаяла да ѣкъ види, но тутакси като видѣла че ся намѣрва на безбѣдно мѣсто, скочила на возѣ-тѣ си и исчезнала отъ очи-тѣ нѣтъ, за удивление и ужасъ на онѣзи дѣто были тамо.

Видове или разновидности отъ лисицы има три. Лисицы-тѣ принадлежатъ на родъ-тѣ на животны-тѣ които приличатъ на псета, и който не е видѣлъ лисицѣ не може да ѣкъ различи отъ куче. На редко нѣкоя да ся е опитомила; но и опитомена да е увазва лукавство-то и крѣвопійство-то си.

БЛАГОДѢЯНИЕ.

Единъ богатъ търговецъ въ градъ Бостонъ въ Америкѣ, който отъ простъ шевачъ станалъ търговецъ на шиты дрехы, прѣди малко ся помичълъ и въ завѣщание-то си е оставилъ единъ кассѣ отъ 3.000.000 доллары (равно съ 684,818 лир. тур.) за да ся основе нѣкакво си училище въ което сиромашкы момы и жени да ся научатъ нѣкакво художе-

ство или рѣководѣне съ което сами да ся прѣпитаватъ. Тойзи благодѣтель като е ималъ въ службѣ-тъ си много женски работници усѣщалъ е голѣмъ-тъ нуждѣ що имали за едно таквозѣ заведение.

СУЕВѢРІЕ ИРЛАНДСКО.

Между други-тъ Европейски мѣста, които имахъ благодареніе и любопытство да посѣтъ оназь годниж (говори списатель-тъ на това повѣствованіе), бѣше и островъ-тъ Ирландія, която съ Англіѣ и Шотландіѣ съвршава съединено-то царство на Велика Бретаніѣ.

Тойзи островъ ся населява най много отъ Католици, и народъ-тъ му съ много неучени и суевѣрци.

Както островъ Закинѣ така и Ирландіѣ има си покровитель святець, чудотворецъ-тъ Патрикій, който заради добры-тъ си дѣла и святость-тъ си вчинилъ ся е отъ Папскѣ-тъ черкѣ между святи-тъ.

Баснословятъ за този святець че когато живѣлъ той на земѣ-тъ оскѣрбявалъ Ирландіѣ единъ лошъ звѣрь, подобенъ на Сфингъ-тъ на Оивейцы-тъ, или жена която има долнѣ-тъ сгравъ на тѣло-то си отъ половинѣ-тъ на доду подобно на ламѣ и крыла съ които летѣла.

Този звѣрь земалъ отъ бѣдим-тъ жители на островъ-тъ всякъ сутринъ за яденіе по 30 млади, които погѣщалъ заведѣтъкъ цѣлы.

Святый Патрикій, който былъ тогазы младъ, молилъ по първы-тъ на островъ-тъ да земѣтъ и него нѣкоѣ сутринъ между 30, които ще изеде онзи звѣрь.

Слѣдующъ-тъ сутринъ младый-тъ Патрикій поставенъ былъ съ други 29 млади на опрѣдѣлено-то мѣсто, и слѣлъ малко Ирландска-га Сфинга излѣзла изъ водѣ-тъ на езеро-то тамъ близу и дошла на мѣсто-то дѣто егоили жертвы-тъ ѣ и отворила уста-та си та гы погѣлила всица заведѣтъкъ.

Младый-тъ Патрикій былъ ся въоружилъ по напрѣдъ съ едно малко ножче, и тутакси като ся намѣрилъ въ коремъ-тъ на ламѣ-тъ, началъ да ѣ рѣже съ ножче-то. Тази работа произвела страшенъ болезъ на звѣрь-тъ, който раздиралъ тогазы въздухъ-тъ съ крыла-та си

и съ рыканія-та си, додѣ вече изнеожелъ отъ много-то теченіе на кръвь-тъ и падналъ полуумертвъ на едно островче тамъ близу.

Помежду това младый-тъ Патрикій разсѣкъ угробъ-тъ му съ ножче-то си и излѣзълъ, като избавилъ и други-тъ си другари. Но прѣди да пристигне да го убіе, звѣрь-тъ като ся избавилъ отъ товаръ-тъ си, литналъ на въздухъ-тъ и не ся видѣлъ вече, и отъ тогазы не дръзналъ да досади на жители-тъ.

Младый-тъ Патрикій като ся намѣрилъ на онуй островче нападѣтъ былъ тутакси отъ бесчетны зми; но дала му ся помощъ отъ небе-то Божія благодать и очистилъ островъ-тъ отъ тѣзи зми. Съ истѣ-тъ благодать можелъ да прѣмине като по сухо водѣ-тъ между островче-то и сушѣ-тъ при распрепераны-тъ си съгочественицы, и донеслъ добро-то извѣстіе за довршваніе-то на звѣрь-тъ и на ядовиты-тъ зми. За тѣзи работы и за други-тъ му добры дѣянія вчиненъ былъ отъ тогазы въ ликъ-тъ на святи-тъ на Папскѣ-тъ черкѣ и почита ся днесъ съ голѣмо уваженіе отъ народъ-тъ. А онуй езеро и островче-то смѣтатъ ся като святи мѣста и отиватъ всякъ годниж на посѣщеніе повече отъ 40 хмл. души.

Отъ тѣзи поклонници мнозина правятъ оброци (обѣщанія) на святый-тъ да стоятъ голи въ езеро-то зимно врѣме, други да възлизатъ на ближни-тъ канары (скалы) и да ходятъ на колѣна-та си, и не нередкѣ гледа человекъ кръвь-тъ да тече, като ся катерить тѣ, а други да правятъ друго за да угодятъ на святый-тъ.

Мѣстоположеніе-то е живописно, за туй и много пѣтешественици отиватъ тамъ на посѣщеніе заради здравіе-то си или за расходъ и приносятъ не малко. Поклонници-тъ вършатъ работы които не сѣ достойны никакъ за прѣдъ Бога, или по добрѣ да речемъ съвсѣмъ небого-угодны.

Само знаніе-то на Евангеліе-то може да въспре таквыъ обычаи дѣто ся вършатъ и да гы възбрани да ся не въведѣтъ дѣто не сѣ познати, и длъжность е на всякого Христіанина да ся труди за распространеніе-то на право-то знаніе на Евангеліе-то. Въ нашѣ Българіѣ мѣчно

могъть да ся намѣрятъ попове или казу-
гери които знайтъ добръ Евангеліе-то!!

ЛЕКОВѢРІЕ-ТО.

Между дошны-тъ навикновенія на умъ-
тъ, които нападатъ на човѣческій-тъ
родъ може да ся приложи *взраше-то*
влиз отъ мъркъ-тъ и невзраше-то
колкото трѣбва. И едно-то и друго-
то сѣ подъ бѣждъ; защото едно-то за-
карва къмъ суевѣрство, а друго-то къмъ
безбожество.

Въ исторіи-тъ на идолопоклонство-
то намѣрвамы единъ примѣръ на леко-
вѣрїе пространно много. Въ първо раз-
глеждане, нищо нѣма по чудно отъ туй
че най голѣмата часть отъ човѣче-
скій-тъ родъ, въ древно-тъ и въ на-
ши-тъ години, варди обичай-тъ да ся
кляни на идоли отъ камыкъ и отъ дѣр-
во, и види ся лишена и отъ обцій-тъ
умъ заради разсѣженіе-то на толкозь
грубо заблужденіе. Право прочее про-
рокъ-тъ е рекъ за идолопоклонникъ-тъ,
“Храни ся съ пепель: измямено-то му
сърдце го е завело въ заблужденіе да
не може да избави душъ-тъ си, ни да
рече, Това въ десницъ-тъ ми не е ли
лъжа? Иса. 44; 20.

Главна-та причина на това заблужде-
ніе трѣбва безъ сумнѣніе да ся отгаде
на онуй раслѣніе което докарва чело-
вѣка да проѣтна “истинъ-тъ Божій въ
лъжъ, и да ся кляни и служи повече на
сѣзданіе-то неже на Сѣздателя.” (Рим.
4; 25.) Но особена-та сила на умъ-тъ,
който Сатана развращава, за собственъ
свож ползъ, е сила-та на навикно-
веніе-то. Идолопоклонникъ-тъ вѣрва, че
идолопоклонство-то е право нѣщо, не
че има най малка истина въ това мнѣ-
ніе, което е противно на всяко право
слово, но защото ся е възпиталъ въ не-
го отъ дѣтскій възрастъ, и е навикалъ
толкозь въ лъжъ-тъ, като че бы была
истина, щото вѣрваніе въ нежъ, про-
тивно на това право слово и на по-
казателства-та, става почти нераздѣ-
на отъ него. Присѣдичава ся нѣкакъ съ
неговъ-тъ организациѣ и тѣи испънява
една часть отъ естество-то му.

Нека не рече нѣкой че навикновеніе-
то да вѣрва повече отъ колкото трѣбва,
да вѣрва противъ правий-тъ разумъ и

вѣтъ отъ прѣдѣлы-тъ на истинъ-тъ е е-
дно нѣщо маловажно и безъ повѣрѣжъ.
Суевѣрїе-то е най якый-тъ врагъ на
добродѣтель-тъ и на доброденствіе-то
на човѣка. Суевѣрїе-то употрѣби нѣ-
кога противъ човѣка “Началникъ-тъ на
въздушны-тъ власть.”

Кой не знае колко сѣ лѣтописи-тъ
на идолопоклонство-то пълни съ сла-
дострастія и похоти, и сѣ напоени съ
рѣкы отъ кръвъ, и колко перазлажно ся
сѣдружава суевѣрїе-то съ фанатизмъ и
жестокость и между самы-тъ христїаны?

Христїанство-то е въ сѣвършено сѣ-
гласіе съ право-то слово. Истини-тъ
му ся показватъ за сѣвършено удово-
лствіе на всякого искренелъ испытова-
тель, чрѣзь станкы-тъ и извѣстены-тъ
чудеса, чрѣзь испълнени-тъ ся проро-
чества и най вече чрѣзь опытъ-тъ на
повѣрвалы-тъ съ истинъ въ Сына Божїа.

Нѣкои отъ сѣщественны-тъ догмы,
върхъ които цѣло-то на системъ-тъ му
ся основава, сѣ и истинъ много по вы-
соки отъ умственны-тъ човѣческы си-
лы, защото ся относятъ къмъ таинства-
та на Сѣщество Бескрайно, които щѣ-
хъ бы вѣчно утаены отъ насъ, ако това
само-то Сѣщество не щѣше благоволити
да ги открие намъ; но и сега, като сѣ
открыты, само смиренній-тъ въ умъ
чрѣзь влїаніе-то на Святаго Духа може
да ги разумѣе и оцѣни прилично.

Никоя обаче отъ тѣзи догмы не е
противна на право-то слово, ни то кюни
ни най малко да го завлече въ заблужде-
ніе: нищо, което е прїето съ чисто сѣр-
дце, не поврѣжда умъ-тъ съ природикъ-
тъ омази силъ, която принадлежи само
на истинъ-тъ.

А какъ ся случва, щото толкозь мно-
зина да не сполучватъ да оцѣнятъ до-
казателства-та, върху които ся подпира
Христїанство-то, и други като исповѣ-
дватъ божественно-то му происхожде-
ніе, отхвърлятъ по сѣщественны-тъ и
по основательны-тъ му части? Тѣзи зли-
ны трѣбва да ся издиратъ въ гордость-
тъ на сѣрдце-то на човѣка, въ при-
родикъ-тъ му наклонность и любовь къмъ
тъмнинъ-тъ и въ онова свое право, ко-
е го ны прави да ся довървамы като че
нѣмамы нуждъ за Спаситель.

Но несрѣдствена-та причина на вси-
чко това е *навикновеніе-то на онуй да*

спрва нѣкой повече отъ колѣното тѣла. "Надебелѣ сердце-то на тѣзи люде и уши-тѣ имъ нагнѣхъ, и склопихъ очи-тѣ си, да не гледать съ очи-тѣ си и слушагъ съ уши-тѣ си и разумѣгъ съ уста-та си и ся обѣригъ и ся исцѣлягъ." Иса. 6; 10.

Евреи-тѣ оставени были да паднѣтъ въ безвѣріе за указаніе на грѣхове-тѣ си: съ други рѣчи, грабната была отъ тѣхъ оная *благодать* чрѣзъ коѣто само лековѣріе-то имъ по навикновеніе можало да ся побѣди.

Въ толкозъ врѣме навикнѣли да ся не довѣривать на Бога но да ся довѣривать на челоувѣческіи измышленія и прѣданія, противъ които Исусъ Христосъ тогазъ дойде да ся съпротиви на тѣхъ и да ги съсыше: за туй когато дойде "не можахъ да повѣрватъ" въ смиреній-тѣ си Спаситель. Чистота-та на поучаваніе-то и множество-то на чудеса-та му прѣзрѣны станѣли и двѣ-тѣ, а крѣпко-то и ясно-то доказательство нѣмало ни най малко вліяніе въ тѣхъ.

ИСПЪЛНЯЯ ДЪЛЖНОСТЬ-ТЪ СИ.

Прави дѣлность-тѣ си всякой день и всякой часъ; прави ихъ съ тѣрпѣніе; прави ихъ добрѣ. Прави ихъ както когато е господарь-тѣ ти прѣдъ тебе, и извѣриваніе-то ѣ нека ти е възданіе. Да не тя е грыжа да ли припознава свѣтъ-тѣ или не, да ли тя хвадѣтъ за онуй що си извѣривѣлъ или не; ты ся старай всякога да испълняешъ дѣлность-тѣ си. Да ся не боишь отъ нищо друго само отъ грѣхъ да ся боишь. Да не трепришь отъ нищо друго, само отъ грѣшны и срамны работы.

— Христіанинъ ли си? поныталъ е днѣтъ нѣкога одного днѣтъ Американица.

"Не съмъ," отговорилъ оизи, "азъ съмъ на ракіѣ-тѣ челоувѣкъ."

Това може да ся упримичи по злощастіе на хыляды отъ онѣзи които ся выкатъ христіане, като въ Цариградъ съ околности-тѣ му има съ хыляды кѣрчмы, и бесчетенъ свѣтъ катаденъ ги пѣли.

— Споредъ нови-тѣ научны опытанія които сѣ станѣли, продѣленіе-то на еднѣ свѣтканицѣ е една 1500-на часть отъ секунда-тѣ.

СТІХОТВОРЕНІЕ.

БРАТЕ, БѢИ...

1.

Брате, бѣи:

Сладко бѣи,

Не ся оскърбавай че свѣтъ-тѣ е кривъ,
Но все бодрѣствувай; бѣди тѣрпѣливъ;

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

Онзи който бодрѣствува,
Неговый духъ въ миръ почива,
Всякога съ веселѣ,

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

2.

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

Ако ты пѣтувашъ между планины,
Или си почивашъ съ драгы родины,

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

Тукъ да ли си между врагы,

Или между мило драгы;

Радостно, весело,

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

3.

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

Като си въ чуждинѣ или у дома,
Ображенъ съ дружинѣ, или самъ въ свѣта.

Брате, бѣи;

Напомяй си всеко нѣсто,

Че то ти е отечество,

И земя бащина.

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

4.

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

Богъ нашъ управява всечко за добро,
Който него сѣлава е далечъ отъ зло.

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

Ако ты си неговъ воинъ,

Той ще ти е щитъ всетравнѣ

На тозъ свѣтъ и во вѣкъ.

Брате, бѣи;

Сладко бѣи!

Ив. А. Т.

Въ печатницѣ-тѣ на А. Минасіана
у Джамлъ-ханъ.